

TWOJA PRZYSZŁOŚĆ
FUNDACJA WSPARCIA SPOŁECZNEGO

TWOJE PRAWO W PIGUŁCE

Poradnik 2 z 10 • Dziedziczenie

Dziedziczenie bez długów

Poznaj swoje prawa i obowiązki

O PROJEKCIE

Ten poradnik powstał w ramach kampanii „**Twoje Prawo w Pigułce**”. Projekt realizuje Fundacja Wsparcia Społecznego Twoja Przyszłość. Pomagamy mieszkańcom Warszawy udzielając porad prawnych, obywatelskich, psychologicznych i zawodowych.

Projekt sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022-2033.

Miejsce realizacji projektu

Fundacja Wsparcia Społecznego Twoja Przyszłość

ul. Wysockiego 4, Warszawa (Targówek)

tel. **+48 604 061 042**

strona internetowa: **twoja-przyszlosc.pl**

e-mail: **biuro.twoja-przyszlosc@op.pl**

Aktualna wersja poradnika

**Zeskanuj kod QR
i pobierz plik ze strony**

Wersja drukowana: stan prawny na dzień: 9 października 2026 r.
Poradnik ma charakter informacyjny i nie zastępuje indywidualnej porady prawnej.

Poznaj swoje prawa

Materiały edukacyjne „Prawo w Pigułce” są zbiorem podstawowych informacji dla każdej osoby, która chce lepiej poznać swoje prawa i wiedzieć, jak korzystać z nich w codziennym życiu. W ramach 10-ciu poradników tematycznych, znajdziesz w nich praktyczne informacje prawne przedstawione w prosty i zrozumiały sposób.

Prawo dotyczy wielu codziennych spraw — od mieszkania i pracy, przez sprawy rodzinne, po dziedziczenie i prawa konsumenta. Dlatego warto wiedzieć, na co zwrócić uwagę, jakie masz możliwości i gdzie szukać rzetelnych informacji.

**Zapraszamy do zapoznania
się z poradnikiem**

Zagadnienia poradnika

Dobrodziejstwo inwentarza, str. 5

Jak ograniczyć odpowiedzialność za długi zmarłego?

Czas na decyzję, str. 6

Ile czasu masz i od kiedy liczy się termin?

Odrzucenie spadku, str. 7

Co tracisz, a przed czym się chronisz?

Gdy dziedziczy dziecko, str. 8

Jak uchronić małoletnich przed długami?

Brak reakcji, str. 9

Co dzieje się z długami po upływie 6 miesięcy?

Wykaz i spis inwentarza, str. 10

Co zrobić, aby ochrona w pełni zadziałała?

Formalności i koszty, str. 11

Gdzie złożyć oświadczenie spadkowe i ile to kosztuje?

Słownik pojęć, str. 12

Najważniejsze pojęcia w prostych słowach

Krok po kroku, str. 13

Podsumowanie najważniejszych działań

Punkty wsparcia, str. 14

Sprawdź, gdzie możesz uzyskać pomoc

Spadek

Co to jest „dobrodziejstwo inwentarza”?

Podstawa prawna: art. 1012 i art. 1031 § 2 k.c.

Jest to przyjęcie spadku z ograniczeniem odpowiedzialności za długi spadkowe wyłącznie do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku.

Co to oznacza w praktyce?

Oznacza to przyjęcie majątku po zmarłym, przy czym prywatny majątek spadkobiercy pozostaje w pełni bezpieczny.

Odpowiedzialność za długi

Odpowiedzialność za ewentualne długi ogranicza się tylko do wartości tego majątku, który w spadku faktycznie pozostał „na plusie”.

Słownik pojęć

- **Stan czynny spadku – wartość majątku, który zostawił zmarły (bez odliczania długów).**

Ile czasu masz na decyzję?

Podstawa prawna: art. 1015 § 1 k.c.

Na decyzję masz 6 miesięcy. Bieg terminu wcale nie musi rozpoczynać się w dniu śmierci zmarłego – liczy się od momentu, gdy spadkobierca faktycznie dowiaduje się, że dziedziczy.

1. Dzień śmierci bliskiego

To najczęstsza sytuacja – o dziedziczeniu dowiadujesz się w dniu śmierci bliskiej osoby.

2. Ogłoszenie testamentu

Termin może biec od dnia oficjalnego ogłoszenia testamentu u notariusza lub w sądzie.

3. Odrzucenie spadku przez kogoś z rodziny

Termin biegnie od dnia, w którym dowiadujesz się, że inna osoba z rodziny (będąca wcześniej w kolejności) spadek już odrzuciła.

Zapamiętaj!

Termin 6 miesięcy liczy się od dnia, w którym dowiedziałeś się o dziedziczeniu – nie zawsze od dnia śmierci.

Czym jest „odrzucenie spadku”?

Podstawa prawna: art. 1020 k.c.

Spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku.

Co to oznacza w praktyce?

Sprawa zostaje całkowicie zamknięta. Nie dziedziczy się absolutnie żadnych długów, ale automatycznie traci się również prawo do całego majątku po zmarłym oraz bezpowrotnie traci się prawo do ubiegania się o zachówek.

Kto dziedziczy zamiast Ciebie?

Odrzucenie spadku sprawia, że w miejsce odrzucającego wchodzi jego zstępni (np. dzieci, wnuki). Wtedy termin 6 miesięcy zaczyna biec dla nich – więcej o ochronie dzieci na str. 8.

Gdy dziedziczy dziecko

Podstawa prawna: art. 1015 § 1 k.c., art. 101 § 4 k.r.o.

Gdy rodzic skutecznie odrzuci zadłużony spadek, prawo automatycznie przekazuje ten spadek jego zstępnym (np. dzieciom).

Od kiedy liczy się termin dla dziecka?

Termin 6 miesięcy dla dziecka biegnie od dnia odrzucenia spadku przez rodzica.

Ważne:

- aby uchronić małoletnie dzieci przed długami, konieczne jest odrzucenie spadku również w ich imieniu,
- jeśli do odrzucenia spadku w imieniu dziecka wymagana jest zgoda sądu opiekuńczego, złożenie wniosku do sądu zawiesza bieg 6-miesięcznego terminu.

Czy potrzebna jest zgoda sądu?

Dzięki niedawnym zmianom w prawie odrzucenie spadku w imieniu dziecka często nie wymaga już zgody sądu opiekuńczego, o ile rodzice są zgodni co do odrzucenia.

Brak decyzji – co się stanie?

Podstawa prawna: art. 1015 § 2 k.c.

Brak oświadczenia spadkobiercy w terminie 6 miesięcy jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Jak było kiedyś?

Brak jakiegokolwiek reakcji w ciągu 6 miesięcy oznaczał najgorszy z możliwych scenariuszy – automatyczne odziedziczenie absolutnie wszystkich długów zmarłego (tzw. przyjęcie spadku wprost).

Jak jest dziś?

Prawo zostało zmienione, aby chronić osoby, które nie podjęły formalnych działań. Brak decyzji nie oznacza już przejęcia długów bez limitu.

Ochrona z mocy prawa

Ustawa zapewnia ochronę i z mocy prawa następuje automatyczne przyjęcie spadku z bezpiecznym ograniczeniem odpowiedzialności. Aby ochrona w pełni zadziałała, potrzebny jest jednak wykaz inwentarza (str. 10).

Formalności

Wykaz i spis inwentarza

Podstawa prawna: art. 1031¹ k.c.

Aby ochrona w pełni zadziałała wobec wierzycieli, konieczne jest złożenie wykazu inwentarza lub sporządzenie spisu inwentarza.

Co trzeba zrobić?

Należy oficjalnie ustalić i spisać to, co zmarły po sobie pozostawił, oraz komu zalegał z płatnościami.

Masz dwie możliwości:

- wykaz inwentarza – można go wypełnić samodzielnie na gotowym, darmowym formularzu i złożyć w sądzie lub u notariusza,
- spis inwentarza – dokument oficjalnie sporządzany przez komornika (jest to jednak opcja płatna).

Zapamiętaj!

Dokumenty wypełnij z pełną rzetelnością. Jeśli celowo zataisz część majątku lub wpiszesz nieistniejące długi, tracisz ochronę i odpowiadasz za zadłużenie całym swoim prywatnym majątkiem!

Formalności i koszty

Podstawa prawna: art. 1018 § 3 k.c.

Decyzję o odrzuceniu lub przyjęciu spadku można sformalizować na dwa sposoby: u notariusza albo w sądzie rejonowym.

U notariusza

Najszybsza i najwygodniejsza droga. Sprawę załatwia się od ręki podczas jednej wizyty.

Koszty:

- podstawowa opłata: 50 zł netto plus podatek VAT oraz koszty wypisów aktu notarialnego (6 zł netto za stronę),
- całkowity koszt wizyty w kancelarii zamyka się zazwyczaj
- w przedziale od 100 do 150 zł.

W sądzie rejonowym

- Opłata sądowa: 100 zł – należy złożyć oficjalny wniosek
- o odebranie oświadczenia.
- Termin – na posiedzenie często trzeba poczekać kilka miesięcy, ale aby zachować 6-miesięczny termin, wystarczy data wpłynięcia wniosku do sądu (lub data nadania listu poleconego na pocztę).

Słownik pojęć

Najważniejsze pojęcia z tego poradnika wyjaśnione w prostych słowach.

Warto wiedzieć

Pojęcia:

- spadkobierca – osoba, która dziedziczy po zmarłym,
- zstępni – dzieci, wnuki i dalsi potomkowie,
- dobrodziejstwo inwentarza – przyjęcie spadku z ograniczeniem odpowiedzialności za długi do wartości majątku,
- przyjęcie spadku wprost – przyjęcie spadku wraz ze wszystkimi długami, bez limitu,
- wykaz inwentarza – samodzielnie sporządzona lista majątku i długów zmarłego,
- spis inwentarza – płatny dokument sporządzany przez komornika,
- zachówek – część spadku należna najbliższym, gdy zostali pominięci w testamencie,
- wierzyciel – osoba lub firma, której zmarły był winien pieniądze.

Krok po kroku

Po śmierci bliskiej osoby warto działać spokojnie, ale bez zwłoki. Oto najważniejsze kroki.

Zanim minie 6 miesięcy

Ustal, od kiedy biegnie Twój termin, i zdecyduj: przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza czy odrzucenie spadku.

Co dalej?

Kolejne kroki:

- złożź oświadczenie u notariusza lub w sądzie rejonowym (str. 11),
- przyjmując spadek – złożź wykaz inwentarza lub zamów spis u komornika (str. 10),
- odrzucając spadek – pamiętaj o dzieciach, które dziedziczą po Tobie (str. 8).

Zapamiętaj!

Masz wątpliwości? Umów się na bezpłatną konsultację - punkty wsparcia, z których możesz skorzystać znajdują się na kolejnej stronie.

Punkty wsparcia

Studencka Poradnia Prawna UW (Klinika Prawa)

ul. Lipowa 4, 00-316 Warszawa

Zakres wsparcia: sporządzanie szczegółowych opinii prawnych oraz projektów pism procesowych w zawiłych sprawach spadkowych.

Nieodpłatna pomoc prawna m.st. Warszawy

Adres dla: Urząd Dzielnicy Targówek,
ul. L. Kondratowicza 20, 03-215 Warszawa

Zakres wsparcia: nieodpłatne doradztwo w zakresie prawa spadkowego, asysta prawna przy redagowaniu wniosków do sądu cywilnego, oświadczeń o odrzuceniu spadku oraz przedsądowych wezwań do zapłaty zachowku.

Nasz punkt konsultacyjny

Fundacja Wsparcia Społecznego Twoja Przyszłość

ul. Wysockiego 4, Warszawa (Targówek)

tel. **+48 604 061 042**

strona internetowa: twoja-przyszlosc.pl

e-mail: biuro.twoja-przyszlosc@op.pl

Masz wątpliwości?

Umów się na bezpłatną konsultację

Pozostałe wydania

W ramach projektu “Twoje Prawo w pigułce” ukazało się 10 numerów - zapoznaj się z ich treścią.

- 1. Rozwód i alimenty – od czego zacząć?**
- 2. Dziedziczenie bez długów**
- 3. Prawa pracownika i rodzica**
- 4. Upadłość konsumencka – nowa szansa**
- 5. Mieszkanie i najem**
- 6. Świadczenia dla rodziny**
- 7. Bezpieczny Senior w sieci i w domu**
- 8. Mediacje – jak się porozumieć bez sądu?**
- 9. Przemoc domowa - aspekty prawne**
- 10. Dostępność Plus**

Projekt sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022-2033.

Fundacja Wsparcia Społecznego Twoja Przyszłość

ul. Wysockiego 4, Warszawa, Targówek

tel. +48 604 061 042

Strona internetowa

twoja-przyszlosc.pl

Facebook

[Fundacja Twoja Przyszłość](#)

